

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno temeljne pristojbine ter od vsake petiti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 kruni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Papež Leon XIII. †

Včeraj ob 4. uri popoldne je umrl sv. oče Leon XIII. Ob smrtni postelji so stali papeževi stricniki, zdravnik dr. Lapponi, kardinala Vanutelli in Rampolla in nekaj dvornikov. Papež se ni zavedel. Lice je bilo smrtnobledo, dihanje je zastajalo. Sv. oče Leon je umrl popolnoma mirno. Dr. Lapponi je skrbno preiskal srce in potem štiri minute čez 4. uro izjavil, da je Leon XIII. umrl.

Truplo papeževo je ostalo dotlej na postelji, da se je smrt uradno konstatirala. Lice papeževo je bilo pokrito z belo tančico. Kardinal Oreglia, ki bo vodil do izvolitve novega papeža rimsko cerkev, je uradno konstatiral papeževo smrt.

V spremstvu švicarske garde in dvornikov je prišel do vrat v papeževo spalnico. Po starodavni navadi je trikrat potrkal s kladivom na vrata in zaklical papeževo ime in potem vstopil. Pristopil je k mrtvemu truplu in s srebrnim kladivom se trikrat dotaknil čela mrtvečevega in zopet zaklical njegovo ime. Lice umrlega je kakor iz voska, neizpremenjeno, videti je, kakor da sv. oče mirno spi. Po dokončanem obredu je naznanil kardinal prisotnim smrt Leona XIII.

Nato so oblekli truplo v belo papeško opravo in ga prenesli s posteljo vred v drugo sobo, kjer je tudi ležal papež Pij IX. Ob postelji stražita dva gardista. Venca ni nobenega. Vhod v papeževo stanovanje je zaprt in zapečaten. Pristop k mrtvi je dosedaj dovoljen samo kardinalom, članom diplomatskega zbora, rimskemu plemstvu in osebam, katerim je dal kardinal Oreglia specijelno dovoljenje.

Vest o papeževi smrti se je hitro raznesla po Rimu. Listi so izšli v posebnih izdajah. Trg pred sv. Petrom je zasedla policija in vojaštvo, da skrbi za red. Cerkev sv. Petra je odprta.

Grofu Gleispachu v premišljevanje.

Kaj se je že vse o ptujskem sodišču pisalo po slovenskem časopisu je že res grozno. Vkljub temu pa se vodstvo sodišča niti za las ni gnilo, da bi se že nekako zboljšale neznane razmere. Kaj je pri tem sodišču vse mogoče, to niti verjeti ni mogoče, ako se človek sam ne prepriča.

Gleispach ima posebno zaupanje do tega sodišča. Uradniki njegovi so seveda sami zagri-

zeni Nemci-hajlovci. Ni se potem čuditi, da se sliši pogosto v uradu beseda „Windischer“. Tudi gosp. predstojniku sodišča dr. Glasu je ta beseda dobro poznana. Ko se mu je nekoč predstavil neki diurnist, ga je vprašal, ali zna „vindiš“, govoriti seveda, kajti pismenega znanja slovenščine se ne zahteva pri c. kr. okr. sodišču v Ptuj. Zato je tudi razumljivo, da sta dva diurnista, eden kanclist in trije adjunkti tukaj, ki ne zna nobeden slovenski. Zakaj tudi? Kakor vedno, sedela še zdaj vse le v nemškem jeziku. Za Slovence v ptujskem okraju ni sodišča. Pri sodišču se pa tudi pozna robotost uradnikov. Mnogo prič imamo, ki dokažejo, kako se postopa s Slovenci v Ptuj pri sodišču. Kot primer navedemo samo en slučaj.

Neki ugleden Slovenec je dobil od sodišča neki sklep v nemškem jeziku. Ker ga ni sprejel z opazko, da se mu naj dostavi slovenski sklep, poslal se mu je drug in zopet nemški. Ker samoobsebi umevno tudi tega ni sprejel, ga je gosp. adjunkt pozval na sodišče. Češ da ga vsled takega postopanja pokara. Dotični gospod se seveda ni odzval temu pozivu in je šel rajši neravnost k predstojniku, da ta ukrepe kaj proti tako nezakonitemu postopanju nemškonsacionalnega pristava. Izid pritožbe nam sicer ni znan, a vemo, kako izidejo pod pokroviteljstvom grofa Gleispacha take pritožbe proti njegovim ljubljencem, zagrizenim nemčurkim sodnikom.

Najslabše je pa pri c. kr. sodišču v Ptuj v predstojnikovem referatu. On ima namreč nesporne zadeve. Tu ni skoraj niti enega sklepa slovenskega. Vse, kar se dela, je nemško, seveda tudi ne gre drugače, ker dr. Glas zna le slabo slovenski, da ne rečemo nič! Sploh pa je nje gova slovenščina tudi taka, da je sam ne razume. Ako kdo prečita kak dr. Glasov sklep, pač ne ve, za kaj se gre, ako slučajno razmer ne pozna. A škandal pa je, da še niti dr. Glas niti dr. Doležell ni nikdar nobene zapuščinske razprave dognal v slovenskem jeziku, čeravno je med strankami najmanj 95% Slovencev, ki ne razumejo niti besedice nemški. Tako daleč smo prišli s justico na Spod. Štajarskem.

Da pa se še bolj vidi nemški značaj c. kr. sodišča, je napis na zunanji tabli samo nemški. Tudi pred sodnikovo sobo je samo nemški napis: „k. k. Bezirksrichter“.

Ptujsko sodišče pa ima še neko drugo lastnost. Pri naročitvi tiskovin naročijo prav malo slovenskih in ogromno številu nemških in to vedno. Te slovenske tiskovine imajo za „windische Advokaten“, — kakor se je že mnogokrat izrazil nam dobro poznani dr. Torggler, sicer pa jih nikdar ne rabijo. Zdaj še na primer nimajo niti ene slovenske tiskovine. Ako bi jo kakšen „windischer Advokat“ zahteval in bi se mu moralo ugoditi, bi se mu odgovorilo, da so tiskovine pošte.

Ta praksa je najbolj udomačena pri kazenskem sodišču. Tu, kjer je najbolj potrebno potrebno znanje slovenskega jezika in seveda tudi uradovanje v istem, je ta oddelek najbolj zanemarjen izvenembi še dr. Glas. Dr. Watzulik kar nabruši zapisnikarja, ako se mu ta predrane prinese kak slovenski zapisnik. „Sie, hören Sie mir auf mit diesen slovenischen Protokollen“,

(Nehajte enkrat s temi slovenskimi zapisniki), to je odgovor na slovenske zapisnike, kar smo že večkrat slišali. Pripomniti je še treba, da je dr. Watzulik pri prusko-nemški zvezi kolesarjev in se najbrž tam uči hajlati in psovati na vse, kar je slovenskega.

Slednjič je še treba povedati, da izzivajo in to v uradu dr. Torggler in dr. Doležell z „Südmark“ vžigalicami. Te najdeš vedno in pri vsaki priliki na sodni mizi. Tudi kadar je treba sveče prižgati k prisegi, jih ta dva Nemca rabita in to še na izzivajoč način. Dr. Torggler n. pr. nalašč obrne vžigalice tako, da zamore stranka dobro videti, da ima nemške.

Najbrž hoče s tem propagirati pri kmetih za kupovanje takih vžigalic, bolj zavedne ljudi pa izzivati.

Prosimo torej vljudo grofa Gleispacha, naj vsaj nekaj ukrene, da ponebajo take za vso justico sramotne razmere pri ptujskem sodišču.

Dr. Glas pa naj bo naprošen, da nakupi kmalu slovenskih tiskovin, potem, da se poprime enkrat slovenskega jezika in da obrne več pozornosti na gospode adjunkte a la Doležell, Torggler in Watzulik, kar se tiče slovenskega protokoliranja in slovenskih razsodb, katerih je pri ptujskem sodišču — vkljub temu, da je 95% nemščine nezmožnega prebivalstva — bora malo. Slovenske kazenske razsodbe namreč ne vidiš na Ptuj drugače, kakor da to izrecno zahteva kak odvetnik vsled priziva. Navadnim strankam se niti na izrecno zahtevanje ne da slovenskega sklepa ali razsodbe.

Prosimo pa tudi naše državne poslance, naj obrnejo več pozornosti na Ptuj, kajti kar se pri tukajšnjem sodišču godi vse nezakonitega, bo menda še celo Körberja zanimalo.

Celjske in štajarske novice.

(Koncert „Celjskega pevskega društva“.) (Konc) Druga Lajovičeva pesem „Studenček“ po našem mnenju ne doseže prve, a tudi ona kaže, kdo ji je oče. Začetek je nekako „naroden“ in pesem izgine potem v daljavi kakor potok, ki kloni brez plan in gine, ne veš kedar in ne veš kam.

Lajovičeva skladba se za pevce jako tehta. Radi svojih tehničnih težav bodo ostale vedno merilo za kakovost pevskih zborov.

O proizvodih drugih skladateljev, ki so bili na programu, kakor F. S. Vilhar, B. Simetana, C. Löwe in dr. A. Dvořak se nam ne mli umestno in potrebno govoriti mnogo; postali so kritiki, vživajo več ali manj svetovno priznanje. A da je naš te skladbe labral, v tam se tudi kaže Lajovičev mojsterski okus. Omenimo naj pa še drugega domačega skladatelja, dr. Ant. Schwaba. Njegova pesem „Slavica“, skladna so besede Rezmanova, je jako ljubka kompozicija v narodnem duhu, a jako spretno harmonizacija, laborno predstavlja je občinstvu malo ugajala in je bilo gospodu skladatelju hudo piskalo. Upamo, da čujemo spet kmalu kako izmed ljubkih kompozicij dr. Schwaba.

Omenimo, da so dama pila Dvořakov „bag“ in „prstan“, ter da so Vilharjevi „profesni avtorji“ krivno predstavljeni vobče jako ugajali.

O St. Mokranjčevem „rukovietu srbskih narodnih pjesama“ pa naj še nekaj spregovorimo. To je venec štirih srbskih narodnih. Prva idilične vsebine: tri dekleta — „mome“ — sede ob studencu in podajo potniku hladilne vode, druga pesem poje o krvavi Moravi-reki, tretja o lepi Julijani, sedeči pod cvetočim bezgom, četrta pa je „kolo“, biser ljudske glasbene umetnosti. Narodnih pesmi harmonizirati pravzaprav ni treba, ker so tudi brez harmonizacije umljive in najdejo pot do srca, ker izvirajo iz srca. Narodne pesmi nosijo harmonizacijo že v sebi — samo odkriti in najti jo je treba. Tu pa se s „popravljanjem“ premnogo greši. St. Mokranjac pa je to umetniško nalogo izborno pogodil. Njegovi „rukoviet“, katerih je šest, dosegli so v Carigradu na velikem svetovnem konkurenčnem koncertu prvo darilo. S koliko umetnostjo in krasno kontrapunkcijo je zložena n. pr. „što Morava“ — in vendar ima človek popoln vtis narodne pesmi. Nam Slovencem, ki imamo svoje narodne pesmi zgolj iz dveh akordov sestavljene in to vse v durovem tonskem načinu in preprostem ritmu, je popolnoma nerazumljivo, kje je dobil srbski narod te melodije, obstoječe iz tako različnih durovih in molovih načinov in tako različnih ritmov. Občinstvu je „rukoviet“ med mešanimi zbori menda najbolj ugajal in se je dvakrat ponavljal. Prednašanje je bilo izborno.

Bodi beseda solistom!

Gospica Jaromila Gerbičeva je takoj s svojim nastopom pridobila občinstvo zase. Pozna se ji že v tem izborna šola praškega konservatorija. A njeno petje se da meriti z najstrožjim merilom in tu moramo očitno priznati, da je Slovenci nimamo pevke — vsaj v domovini živče ne — ki bi ji bila glede dovršenosti prednašanja kos. Njen glas je srednje močan, mil, in posebno v višini tako blago in čisto doneč, da bi jo človek kar poslušal. In duša, ki poje iz tega glasu, te gane do dna srca. Ni še dolgo, kar smo slišali na istem mestu drugo umetnico, izšolano na isti šoli, ko zatisnem ob petju Gerbičeve oči in poslušam zamaknjen ta visoki, ljubki, čisti ton, dozdevalo se mi je, da čujem gosli one mlade — Heritesove. — Dve sorodni duši. Sorodni tudi po temperamentu. Ali si more človek misliti več čuta, več deklishe bajne ljubezni kakor je je odmevalo iz krasnega konca Nedbalovih „oči“.

„Svetilo očes je dvoje,
njega men' in njemu moje?“

Občinstvo je bilo navdušeno, da se ni dalo pomiriti, dokler ni pevka ponovila te pesmi. Pela je še svojega očeta skladbo „Sklepala roke si“ z nežnim čutom in arijo iz „prodane neveste“ z vso umetniško dovršenostjo. Končno, ko jo je občinstvo spet in spet z burnim plaskom vabilo na oder, dodala je še mirno veličastno češko himno „Kje dom je moj“. — Končno naša sodba: Gdč. Gerbičeva je umetnica po božji milosti in želimo le, da bi nam bila kmalu spet prilika dana slišati jo med seboj.

G. dr. Gvidon Sernec je pel težko Löwejevo pesem „Div“ in Vilharjevo „ukazi“ prav dobro in žel mnogo priznanja. Njegov lepi, obsežni bariton je prišel do popolne veljave. Fino prednašanje, jasno izgovarjanje besed in dobro premišljena deklamacija povzdigujejo njegovo veljavo kot pevca, ki si zna na tem polju steči še mnogo priznanja. Spremljala ga je na klavirju jako dobro njegova sestra gdč. Mila Sernecova. Oba želimo še večkrat slišati.

Spregovorimo še o g. Lajovicu kot dirigentu. On proučava vsak glas tako, da vsak pevec zase pesem popolnoma zadene in pravilno prednaša, še predno je skupna vaja. Da se vrši izgovarjanje besed točno in enakomerno, uvede primerne cenzure, ki se opažajo v celim zboru kot jako eksaktna. Na ta način doseže v kratkem času tako dovršeno soglasanje posameznih glasov, kakor ga na drug način sploh ni mogoče doseči, ali katero dosežejo izveščani solokvarteti samo s tem, da po več let skupaj pojejo in se tako drug drugemu privadijo.

Godba pod vodstvom g. Koruna je igrala overture iz „Figarove svatbe“ prav dobro, odlično pa moramo grajati predrugačenje programa koncem koncerta — po vsakozni umetniškem programu banalen marš, to nikakor ni bilo umestno.

Na dvorišču je igrala potem godba pozno v noč in se je razvila nepriljena domača zabava, a na licih si opazil odsev onega zadovoljstva, ki ga daje samo pravi umetniški užitek. — Končamo s sodbo gosp. koncertnega vodje Hubada, ki je častital „Celjskemu pevskemu društvu“, češ, da ga veseli, da se je pričelo tudi v Celju z resno umetniško glasbo ter pohvalil skladatelje, soliste in zборе.

„Celjsko pevsko društvo“ si je spletlo nov lovorjev venec in pokazalo, da ne napreduje samo v dramatik, temveč tudi v umetnem petju.

(Naša policija pred našo sodnijo.) Včeraj se je vršila obravna na ovadbo policista Gratschnerja proti gosp. Ivanu Vrečkotu zaradi razžaljenja straže. — Slovencem že dovolj znani sodnik dr. Ducar je po zaslišanju prič akt odstopil okrožni sodniji, da se preiskuje zaradi krive izpovedbe proti pričam gosp. Vrečkota — ker iste razžaljenih besedi niso slišale. Čela stvar se nam zdi jako čudna, zato smo jako radovedni, ali bo okrožno sodišče istega mnenja s kriminalistom dr. Ducarjem.

(Zakaj ima in nima celjski mestni zastop denarja?) Naši mestni očetje so v resnici jako praktični gospodarji. Tisočaki, s katerimi polnijo meščani obeh narodnosti mestne blagajne, se pač ne ogrejejo v rokah slavnih očakov celjskega mesta, temveč romajo hitro drugim gospodarjem v žep. In to nekaj pomeni, prosimo, — denarni promet je vedno večji. Žalibog, da so vsled tega povečanega denarnega prometa mestne blagajne postale neomejeno kraljestvo gospodarjev iz rodu pajkov. 80000 kronic, to že ni majhna vsota, za katero je kupilo mesto one podrtije v Šolski ulici. To kupovanje sicer celjskim Slovencem nikakor ne škoduje, ampak jih navdaja z veseljem upanjem, da se bo dalo prav pošteno in dobro gospodariti, ko prej ali slej zmrzne sedaj vladajoča nemčurska klika in pride mestno go spodarstvo v slovenske roke, pač pa je ravnanje mestnih očetov toliko bolj čudno, ker bi bilo pač bolj potrebno urediti nekatere druge zadeve, kakor kupovati po najvišji ceni hiše, samo da se prehitijo kakega alovenskega kupca. Za danes naj omenimo samo nekaj, kar jasno kaže, da vladajo v Celju po prizadevanju Rakuža in njegovih drugov res prave srednjeveške razmere. V četrtek zvečer je čuvaj na Miklavškem hribu javil ogenj z zvonjenjem, strelom, kresom in nekim predpotopnim „šprahrorom“. Kres je kazal, da gori nekje v smeri proti Laškemu, „šprahror“ je pa baje javljal požar v smeri proti Vojniku. Celjski „fajerber“ se pol ure potem, ko je začelo biti plat zvona, srečno popelje proti Vojniku — na izprehod, kajti o požaru ni bilo niti duha niti sluha in niti danes menda ne vedo natanko, kje je pravzaprav gorelo. Papa Rakuž naj bi mesto podpor švedmarkovskim in šulferajnskimi šolam v popolnoma slovenskih krajih, mesto nakupovanja napol podrtih hiš rajši odpravil predpotopne razmere v Celju in ustanovil pošteno, moderno opazovalnico na Miklavškem hribu, ki bi zanesljivo, telefonično javljala ogenj mestnemu uradu in požarni brambi, da se ne bi v zasmeš celemu občinstvu vozila ob 9. uri zvečer z brigadno in cevni na šetnjo.

(Če je le res!) Iz krogov odvetniških uradnikov se nam piše: Zadnja „Domovina“ je pod gorenjim naslovom priobčila vest, da baje name ravajo naši odvetniki in notarji za dobo sodnijskih počitnic skrajšati uradne ure in menda tudi uvesti popolni nedeljski počitek. Da ne delamo nikomur krivice, smo primorani to v toliko popraviti, da dosedaj še nobenemu omenjenih gospodov niti na misel ni prišlo kaj takega in da še bomo torej slej kakor prej morali hoditi tudi ob nedeljah v urad. Pa kaj to, saj dobivamo po 30 ali celo — 35 glč na mesec! —

(Okrajni šolski svet celjaki) je v svoji seji dne 10. t. m. vzel na znanje poročilo o nadzorovanju nekaterih šol, napravil terno za tri učiteljske službe na novi štirirazrednici v Ljubčini; sklepal o šolskih stavbah v Žalcu, Frankolovem, Novicerkvi in Šmartinu v Rož dol.; ustregel prošnji kraj. šol sveta v Žalcu, da se začetek šolskega leta preloži na jesen ter vzel na znanje, da je prov. peti razred na slovenski šoli v Vojniku postal definitivni, da se je gosp. nadučitelj Zagarju podajal dopust do 1. ok-

tobra t. l. ter da se je gospa M. Vidic, učiteljica ženskih ročnih del v St. Pavlu, odpovedala svoji službi ter določil, da se na neki šoli kupi zvonec, da ne bodo otroci s piščalko sklicevali.

(S Teharjev.) Večinoma od vseh strani naše domovine se je že v „Domovini“ čitalo o proslavi godu sv. Cirila in Metoda, le o nas Teharčanih še ni bilo nič slišati in bi se zaradi tega lahko mislilo, da smo v tem oziru zastali za prejšnjimi leti. Ali temu ni tako, tudi letos smo sijajno proslavili god slovenskih blagovestnikov s kresom, umetnim ognjem in streljanjem in to tembolj, ker smo imeli štorsko godbo. Za vse to gre največja zahvala našemu vrlemu narodnjaku g. Jos. Šušteriču, kateri se nikdar ne vstraši truda, kadar se gre za kako narodno slavnost. Pripomniti pa se mora, da smo ta večer v naše največje veselje opazili med delavci za pripravo te slavnosti več takih kmetov, kateri so se bili dali preslepiti pri zadnjih obč. volitvah, da so z Nemci in nemčurji volili, kako so bili navdušeni in so pri vsem svojem dejanju in nehanju kazali, da pač obžalujejo svojo zmoto in da hočejo v prihodnje ostati zvesti svojemu narodu, ter da se ne bodo dali nikdar več zapeljati od kakih Judežev. Po tistem smo tudi dvomili, da dobimo pravico za streljanje od župana Goriškega, ali bolje rečeno, od štorske gospode, vendar pa je bil ta naš dvom odveč, kajti ne samo, da smo smeli streljati, je še celo Jellek dovolil godbi, da je smela pri naši slavnosti sodelovati. Tako je prav, oče Jellek, le imejte vedno pred očmi, da živite na slovenski zemlji med slovenskim ljudstvom, potem se bomo vedno prav dobro razumeli in vas bomo tudi spoštovali. Sicer pa vemo vzrok vaše nenadne popustljivosti, sušica prihaja nad tovarno, kaj ne?

(Žalec) V zmislu sklepa glavnega občnega zbora „Zveze slovenskih požarnih bramb za Spodnje Štajarsko“, vrši se za to leto glavni občni zbor tega društva dne 15. avgusta v Žalcu. Spored za to zborovanje se bo naznanil pozneje. Vsa ona prestovoljna gasilna društva, katera so že člani „Zveze“, opozarjamo na ta občni zbor s prošnjo, da blagovolijo takoj skleniti o udeležitvi pri tem zborovanju in naznaniti načelnistvu število udov, kateri pridejo na zborovanje. Ognjegasci morajo priti vsi v svoji društveni obleki. Ona gasilna društva pa, katera še niso udje „Zveze slovenskih požarnih bramb za Spodnje Štajarsko“ in še čutijo kaj narodnega ponosa v svojih srcih, naj se blagovolijo k pristopu oglašiti. Več ko bode društev v „Zvezi“, večja bode moč in veljava, več bodejo dobile požarne bramb podpore. Proč z mlačnostjo, proč s strahom, možato in prosto mora nastopati slovenski ognjegasec.

(Vojniške novice.) Vojniška mladina je obhajala god sv. Cirila in Metoda, kakor druga leta tako tudi letos prav slovesno. Iz farnega zvonika so švigale rakete, na bližnjih hribih pokali so topiči, plamteli kresi in umetni ogenj ter velikanske žareč križ. Vsa čast vrli naši mladini. — Nagle smrti pri delu na polju je umrla 36 letna Marija Vengust iz Bovš; praprla se je žganja. — Obesila se je 70letna Marija Farnik. Mešalo se ji je že dalj časa. — Raz Lončarjeve lipe v Škofji vasi je padel Fr. Kompolšek (Stepišnik) ter se poškodoval, tako da bo težko okrevati. — Neman storilec je pred nemško šolo stoječ hrastič nekoliko olupil. Valed tega silni vik in krik naših ljuboznih posilnamcev, češ, da so to storili Slovenci. Mogoče, mogoče pa tudi, da je ta posej opravil kak posilnemški fantalin, da zamorejo potem ščuvati zoper Slovence, kakor se je to pred nekaterimi leti zgodilo v Celju. Vojniškim Slovencem je tisti hrastič pač malo mar, kajti šibek in slab je kakor vojniško posilnemštvo. V Vojniku imamo sploh le tri prave nemške rodbine in tam v časti boči rečeno, da se ne udeležujejo ščuvanja proti Slovencem. Posilnemštva pa ne reči niti sto takih hrastičev, in naj bi še tako globoko požanejo korenine v našo slovensko zemljo. Kajti prišel bo čas, ko bo naša slovenska ljudstvo spoznalo, kaj je mož-značaj in kaj je izdajalec ali renegat, ko se bo začelo inogibati teh posilnemških izdajic. Potem bodo ugnali taki posilnemški hrasti in hrastič enmi ob sebi, kajti vsi živijo edino le od slovenskega mesa (denarja).

(Nervoznost med dobrnskimi nemškutarji) se širi. Pred praznikom slovanskih apostolov so dobrnski Slovenci kurili mogočne kresove ter streljali iz topičev v čast sv. bratoma. To rahlo-čutnim živcem nekaterih ni ugajalo in dali so duška svoji jezici pri vinu in pivu ter zabavljali čez Slovence. Bojda se je celo kalil mir. No, Slovenci smo tega vajeni. Tudi lansko leto je bilo ob enaki priliki veliko „razburjenje“. Seveda umetno. Poskušalo se je poslati nekoga, da bi celo slavljenje prepovedal. A dotičnik se je zbal ter ostal rajši doma. Čudimo se samo, da tuji topičarji niso takih tankih živcev; nič se niso razburjali, ampak vse je hitelo gledat lepih kresov, tako da je bila dvorana pri koncertu precej prazna. Kaj torej domače nemščurke tako vznemirja? Saj pravimo: bolezen in pa — strah! Hlači se jim tresejo! Verjamemo!

(Umrli je) 10. t. m. Fran Randl, posestnik in župan v Št. Pavlu pri Preboldu. V najlepši dobi, v starosti 44 let, je moral vzeti slovo od svojih dragih. Trdovratna sušica ga je spravila po osemmesečnem bolehanju v prezgodnji grob. Pokojnik je bil blaga duša, mirne, tihe navi, poštenjak od nog do glave, skrben gospodar, dober oče svojim otrokom, vzoren občinski predstojnik. Spoštovan in ljubljen je bil blizu in daleč, kar se je jasno pokazalo pri sijajnem pogrebu, ki se je vršil ob najobilnejši udeležbi dne 12. t. m. N. v m. p.!

(Ljubno v Sav. dolini.) Dne 18. t. m. ob 9. uri zjutraj je zažgal otrok gospodarsko poslopje Francu Sušniku pd. Krilezu. Ker pa je to le malo oddaljeno od trga, se je sem čulo vpitje in videl dim. Vrla naša požarna bramba bila je bliskoma pri pogorišču naenkrat s petimi brizgalnicami in se ji je posrečilo takoj ogenj ugasiti, vzlic temu, da je bilo tam polno krme nakopičene, tako da lastnik le malo škode trpi. Izreka se s tem naši požarni brambi vsa zahvala in vse priznanje z gorečo željo, naj bi napredovala in obilo podpornikov imela.

(Polzela.) Savinjsko učiteljsko društvo zboruje dne 23. julija t. l. ob 1. uri popoldne na Vranskem s sledečim sporedom: 1. Zapisnik. 2. Obravnava berila „Skrb in smrt“. 3. Slučajnosti. Odbor.

(Prostovoljni požarni brambi pri Sv. Frančišku Ksaveriju) je izročil 14. t. m. namestniški svetnik gospod baron Apfaltrern 200 K, katero vsoto je podaril društvu Nj. Veličanstvo presvitli cesar Franc Jožef I.

(Iz Hrastnika.) Predrznost tukajšnjih rudniških uradnikov postaja vedno večja. V novejšem času so pričeli ti gospodje na prav nesramen način napadati radi narodnosti tukajšnjega g. inženirja Pavelko. Gosp. Pavelka je namreč rodom Čeh ter se vrlo zaveda svoje narodnosti. Tako je tudi prav, le tako naprej gosp. inženir! Akoravno Vas g. tovariši na nesramne načine izzivajo ter Vas radi narodnosti preganjajo, mi Vas zato tembolj spoštujemo ter Vam tem potom kličemo gromoviti bratski „Na zdar! Živeli!“ Če bodete kaj onega „gospoda“ videli, vprašajte ga, če ga je še vedno sram, da zna slovenski.

(Poštne zadeve) Iz brežiškega okraja smo dobili sledeče pismo: „Slavno upravnistvo! Prosim ne pošljite mi več „Domovine“, kajti škoda se mi zdi denarja, ker lista ne dobivam redno. V našem kraju ima trafikantinja in kramarica, huda nemščurka, doma iz vitanjskih bribov, pišemsko oddajo. Prave pošte ni pri nas. Vsak dan pošljem svojega otroka, ali je kaj zame, ali ženska že oddaleč vpije, da ni nič. „Domovine“ ne dobim po cel teden, dvakrat sem jo dobil brez ovitka. Sicer je pa pri nas obče mnenje, da se ženska maščuje nad ljudmi, ki ne kupujejo pri nji, s tem, da jim poštne pošiljave zadržuje.“ — Tako nam piše naš naročnik. Naš svet je pač, da naj se dotičniki, ki jim je bila kaka poštna pošiljatev zadržana, pritožijo naravnost pri poštenem ravnateljstvu v Gradcu, ki bo kmalu naredilo red.

(Sv. Jurij ob juž. žel.) Moška podružnica Sv. Cirila in Metoda priredi o priliki svojega letnega zborovanja, dne 2. avgusta t. l. na prostem pri „Čestnem Jožku“ v Vrhnem veliko ljudsko veselico. V to svrhu se je obrnil društveni odbor na vsa narodna društva v okolici

in Celju — da ga korporativno ali po odposlan oih kolikor največ mogoče blagovolijo podpirati. Z veseljem beležimo naznanilo, da nam je sodelovanje vrlega „Celjskega Sokola“ z „Narodno godbo“ zagotovljeno. Istotako so nam obljubila obisk druga narodna društva, kakor „Celjsko pevsko društvo“, „Delavsko podporno društvo“, „Trgovsko in obrtno društvo“, „Čitalnici v Celju in Šmarju“, domači mešani in tamburaški zbor i. dr. Veselica se priredi v precej velikem slogu. Zaraditega se je sestavil še poseben veselilni odsek, ki bode skrbel za različnost sporeda in zabave v največji meri. Razun javne telovadbe „Celjskega Sokola“, koncertiranja „Celjske nar. godbe“ in dom. tamburašev nastopijo po redu še različni pevski mešani in moški zbori ter tamburaši. Rodoljubi! Udeležite se te veselice veselice v prav mnogobrojnem številu! Veselilni odsek se boče potrudil, zadovoljiti z vso resnostjo vse in vsakega posameznika posebej.

(Slovenci mariborske gimnazije in prof. Metzler.) Vsak razumen človek nam pritrdi, da imamo prav, ako pravimo, da v naravnih razmerah ni mogoče, da bi kar cela vrsta dijakov osme šole pisala iz nemškega jezika nalogo za zrelostni izpit s popolnoma nezadostnim uspehom (ganz ungenügend). To prikazen pa opazujemo že celo vrsto let na mariborski gimnaziji pod nemškim profesorjem Metzlerjem. Že leta 1897 je ta profesor označil z „ganz ungenügend“ zrelostno nalogo slovenskemu dijaku, ki je semestrarno zaslužil povprečno „hvalevredno“ in ki je bil sicer skoro vsa leta na gimnaziji odličnjak in je pozneje, da si je valed gornje Metzlerjeve klasifikacije iz nemščine po milosti dobil red „zadostno“, na nemškem vseučilišču vse pravniške izpite prebil z odličnim uspehom. Ravno kar smo pa izvedeli, da je letos označena cela vrsta zrelostnih nalog slovenskih osmošolcev od istega Metzlerja z „ganz ungenügend“. To nam zveni tako gorostasno, da za danes to samo omenjamo in bomo zadevo natančno zasledovali. Akoravno se neradi spuščamo v take notranje učne zadeve, uvidi pač vsakdo, da je ne le naša pravica ampak celo naša dolžnost take namškonacijske „Metzlerje“ naše mladine na vsak način onemogočiti, ako se bomo prepričali o resničnosti tega, kar se doslej le pripoveduje. V tem slučaju jamčimo profesorju Metzlerju, da je zadnjikrat bil profesor na avstrijski srednji šoli. V rokah imamo namreč od njega samega leta 1900 z dopisi neki nemški rodbini v Tegethofovi ulici skovano orožje, s katerim bi bil kot o. kr. uradnik uničen isti hip, kadar bi mi le mignili. Videli bomo torej!

(Sv. Marko niže Ptuj.) Dne 5. julija je praznovala markovska župnija izvenredno veselo birmanaki dan. Po hišah in mlajih so plapolale slovenske trobojnice in krasni slavaloki so izraževali udanost župljanov svojemu višjemu dušnemu pastirju. V predvečer 4. julija se je napravila škofu podoknica. Pod vodstvom Jožefa Keglna se je zapelo nekaj prav mičnih slovenskih napevov. Predvsem moramo pohvaliti jezdece, kakih 60 mladeničev v narodni noši, z visokimi slovenskimi, štajarskimi in cesarskimi zastavami za škornjami in s širokimi opasniki preko prsi. V urovnem vojaškem redu so sprejeli milostljivega vladiko na meji markovske župnije in ga spremljali do Sv. Marka. Sledeči dan je še več jezdecov spremljalo škofa v istem redu skozi Ptuj tja v Hajdin tako lepo in tako redno, da se je celo mesto Ptuj čudilo slovenskim fantom. Vsa čast vrlim mladeničem, ki so s svojim nastopom najjasnejše dokazali, da naše ljudstvo ni razbojniška družba, kakor ga hočejo naslikati nekateri nasprotniški listi, temveč mirno, pošteno, za vse lepo navdušeno in mnogo dostojnejše, kakor njegovi obrekovalci.

Druge slovenske novice.

(Osebnost.) G. dr. Vladimir Levec, sin g. ravnatelja Frančiška Levca, je imenovan izrednim profesorjem nemške pravne zgodovine na nemško-francoskem vseučilišču v Švici. Novi profesor je star šele 26 let. Nemci nam oponašajo, da nimamo za slovensko vseučilišče sposobnih moči. Seveda jih nimamo, ker morajo drugod iskati kruha, ker ga jim avstrijska vlada ne da na domačih tleh.

(Družba sv. Cirila in Metoda) ima letos svojo XVIII. redno veliko skupščino v Litiji v četrtek, dne 6. avgusta po sledečem sporedu: I. Sv. maša ob pol 10. uri v litijski cerkvi. II. Zborovanje ob pol 11. uri v salonu g. Oblaka. a) Prvomestnikov nagovor. b) Tajnikovo poročilo. c) Blagajnikovo poročilo. d) Nadzorništva poročilo. e) Volitev ene tretjine družbinega vodstva. — Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: Ivan Murnik, Martin Petelin, dr. Ivan Svetina, Andrej Zamej. f) Volitev nadzorništva (pet članov). g) Volitev razsodništva (pet članov). — Pristavek. Po zborovanju je skupni obed v gostilničnih prostorih g. Oblaka ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zgledati do 4. avgusta z naslovom: Odbor podružnice sv. Cirila in Metoda v Litiji. Kuvert brez vina stane tri krone. Po obedu ob 4. uri izprehod v Šmartno.

(Drznost ljubljanskih Nemcev) raste dan zadnevom. Že tuji se čudijo, da Slovenci dopuščajo tako rogoviljenje. Kakor se pripoveduje, — nosi prvi izzivac Vrhoun, pisar na južnem kolodvoru, kar dva samokresa pri sebi in njegovi drugi so ravno tako oboroženi. S plavicami izzivajo, da bi potem — streljali. Res zadnji čas bi bil, da bi se policija malo bolj pobrigala za te nemške pobaline in jim greben pristrigla.

(Matura na ljubljanskem ženskem učiteljskišču) se je v sredo zaključila s sledečim izidom. Maturiralo je 39 gojenk, ena je odstopila, petim se je dovolil ponavljalni izpit iz enega predmeta po dveh mesecih, druge so izvršile zrelostni izpit. Osem je bilo odličnjakinj.

(Roman v ječi.) Pred kakim pol letom se je vršila v Ljubljani obravnava proti nekemu dekletu, ki je bila obsojena na šest mesecev ječe, ker je zapeljevala nekaj deklic k nenravnemu življenju. Obsojenka, jako zalo dekle, je odsedela svojo kazen v Ljubljani. V ječi jo je spoznal neki paznik, zal in pošten fant, in se zaljubil vanjo. Ko je prišla iz ječe, je bila poroka in pred nekaj dnevi sta se odpeljala v Ameriko.

(Za steklino umrl) je v Ljubljani frančiškan br. Emanuel Sojer. Pred devetimi meseci ga je v roko vgriznil v cerkvi pes, o katerem so se pa takrat zdravniki izjavili, da je bil zdrav. Rana se je zacelila. Prošlo sredo ga je začela tresti mrzlica. Ko so mu prinesli vode, je zbežal in se skril ter tulil kakor pes. Spoznali so takoj, da se je pojavila pri njem pasja steklina. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se je dopoldne prav dobro počutil. Potem je izbruhnila steklost do vrhunca in zjutraj je vkleb izdatni zdravniški pomoči umrl. Ta slučaj je zopet dokazal, da se steklost pri človeku najrajši pokaže deveti mesec po vgrizu stekle živali.

(Izseljence zavrnil.) V Bremeu so vrnili 80 izseljencev, Slovencev in Hrvatov, ki so se hoteli odpeljati v Ameriko. Pripeljali so se nazaj v Ljubljano in imajo valed tega veliko škodo, katero so jim zakrivil brezvestni agentje.

(Umrli je) v Velikih Laščah gospod Matevž Zužek, bivši član slov. gledališča v Ljubljani in sedaj režiser dramatičnega društva v Trstu. Bil je zaveden narodnjak in obče priljubljen. Z njim je izgubilo dramatično društvo v Trstu moč, ki jo bo težko nadomestiti.

(Na novomeški gimnaziji) je izpadla letošnja matura prav „idilčno“. Bilo je 9 maturantov, izmed katerih sta dva naredila z odliko, trije brez odlike, trije padli na dva meseca in eden za celo leto.

(Vipavska železnica) je pač vredna sestrice kamniške in ako bočete naše konjake. Koliko so se potegovali Vipavci in Goričani, da bi se vpeljal tretji redni vlak iz Ajdovščine v Gorico in nazaj in končno je uprava državnih železnico ustregla obči želji. Toda kako! Po dvakrat na teden, v ponedeljkih in četrkih bo vozil vlak, drugače ne, torej samo ob tržnih dneh.

(V Trstu) se baje gode čudne reči. Govori se, da je mestni svet razpuščen, da je odklonjena potrditev župana, da je že imenovan vladni komisar, da so odkrita velika pomanjkanja, ki bodo spravila v luknjo prve glave vladajoče tržniške klike, da je Jettmar, oni vladni zastopnik, ki je nadzoroval volitve v mestni svet, upokojen itd. itd. Ako bi bila potevica tega resnična, bi se zgodila prava revolucija v Trstu. Koliko je resnice na vsem, se ne ve.

Politični pregled.

(Deželni zbori) bodo najbrž sklicani šele koncem meseca septembra na kratko zasedanje. Z ozirom na nujna dela, katera imajo dovršiti nekateri deželni zbori, bi bilo pač potrebno, da bi se ne sešli samo za par dni temuž za toliko časa, da se uredi vse potrebne stvari. Tudi štajarski deželni zbor bo imel dovolj resnega dela in zato bi bilo želeli, da bi zasedanje ne trajalo samo toliko časa, da se poslanci ponižno poklonijo vladi in se potem zopet vrnejo domov za peč. Ako je državni zbor cele mesece mlati! prazno slamo, naj bi se deželnim zborom vsaj dalo časa za resno delo.

(Na Ogrskem) se godi Hedervaryju slaba. Opozicija mu dela vse mogoče zapreke. Ko je Hedervary prevzel ministristvo, je mislil, da mu bo lahko ukrotiti vse nezadovoljnosti. Pobotal se je s Košutom in mu vse obljubil, ali Košutova stranka je pustila svojega vodjo na cedilu in začela obstrukcijo. Opozicija ima 86 govornikov. Pri vsem tem pa še nimajo na Ogrskem niti državnega proračuna niti vojaških novincev in 1. oktober ni več daleč. Hedervary mora ali iti, ali pa razpustiti zbornico in razpisati nove volitve. Zakaj se bo neki odločil?

(Dogodki na Hrvaškem.) Novi ban, grof Pejačević, je ob svojem prihodu v kraljevi Zagreb mnogo obljubil. Obljubil je, da bo čuval v zakonih zagotovljene pravice kraljevine Hrvatske, a vzhle temu ni znil niti besedice proti nepostavnim madžarskim zastavam, ko so mu vibrirale ob njegovem prihodu po kolodvorih nasproti. Kakor se čuje, hoče ban razpustiti sabor in razpisati čiste volitve. V Zagrebu vlada veliko vznemirjenje vsled naznanil o poskusih novih dinamitnih napadov. Policija je aretirala že nad 50 sumljivih oseb, ali krivcev ne more zaslediti. V Varaždinu zapirajo aretirane kmete v bleve ulanske vojašnice. V Kelemenu so vojaki zabodli petdeset ljudi v hrbe, torej ko so kmetje bežali. Tako ravnanje vojaštva je nepostavno. — Nekoliko pa se je le že ugodilo zahtevam Hrvatov. V Zagrebu so odpravili z zgradbe državne železnice madžarski napis, ki je bil prvi vzrok demonstracijam. Druga napisa niso naredili in je poslopje sedaj brez napisa.

(Bolgaraka in Turčija) Vse je kazalo, da bo v kratkem prišlo do vojske med Bolgarsko in Turčijo. Ali sedaj se je stvar zlepa poravnala. Turška vlada je obvestila Bolgarsko, da bo osvobodila prijete Bolgare, razveljavila nekaj naredb proti bolgarskim četam, umaknila del vojaštva od bolgarske meje, dovolila otvoritev zaprtih cerkva in šol ter razpustila sklicano izvenredno vojaštvo. Od Bolgarske zahteva le poročstvo, da ne goji kakšnega sovražnega namena in da hoče s Turčijo živeti v prijateljskih razmerah. Spor je torej končan.

Loterijske številke.

Gradec, dne 18. julija 1903: 17, 38, 27, 90, 6.
Dunaj, 11, 41, 40, 13, 18.

Oddaja stavbe.

V Št. Lenartu nad Laškim, železnična postaja Laško, se namerava razširiti šolsko poslopje z doizidanjem enega nadstropja na sedanje, dve šolski sobi obsegajoče poslopje. Delo se bo oddalo potom zmanjševalne dražbe dne 23. julija 1903 ob 10. uri dopoldne v šentlenartski šoli.

Uporaba kamena, ki se nahaja v bližini stavbišča, je za zidanje dovoljena.

Oddaja stavbe se odda samo podjetniku, ki prevzame celo delo.

Krajni šolski svet postavi na mesto potrebnih 22 strešnikov.

Za drugo gradivo mora podjetnik sam skrbeti.

Izključna svota je 14892 K.

Nadrti, proračun in ostali pogoji so pri krajnem šolskem svetu v Št. Lenartu in pri okrajnem šolskem svetu (okrajnem glavarstvu v Celju) na vpogled.

Vsak dražilec mora pred začetkom dražbe položiti 1489 K 20 v varščino.

Krajni šol. svet v Št. Lenartu nad Laškim dne 18. julija 1903.

(314) 1

Načelnik: Martin Jančič.

Lastnina in tisk D. Hribarja v Celju.

Stanovanje

z dvema lepima sobama in pritlikino se takoj odda v vili na prijaznem hribčku tik mesta.

(309) 2-1

Oddaja šolske stavbe.

Stavba novega šolskega poslopja za štiri-razredno šolo z učiteljskimi stanovanji itd. pri Sv. Duhu na Starigori, šolski okraj Gornjaradgona se odda po ustmeni zniževalni dražbi, koja se bo vršila v četrtek, dne 30. julija 1903. ob 10. uri dopoldne v šoli pri Sv. Duhu. Stavbna dela se oddajo posameznim podjetnikom in sicer se glasi proračun za zidarsko delo izključno gradiva, katero preskrbi krajni šolski svet sam: K 8033 97, tesarsko delo z lesom vred K 6441 33, mizarsko delo z lesom vred K 2864 32, ključavničarsko delo K 1404 50, kleparsko delo K 1048 62. Vsak deležnik dražbe ima pred pričetkom položiti 10% izključne cene kot varščino.

Stavbni načrt, stroškovni proračun itd. je pri načelniku krajnega šolskega sveta vpogled. Krajni šolski svet pri Sv. Duhu na Starigori dne 12. julija 1903.

(302) 2-1

Janez Vuk, načelnik.

Učenec

za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme. — Kje, pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

(306) 3-1

Išče se k dvema otrokoma (2 in 4 let)

slovenska varuška (bone)

prijaznega vedenja in vajena otrok.

Služba 1—2 meseca za poskušajo, potem ev. stalna.

Ponudba z zahtevo plače pod „Serafin“ poste restante Žalec.

(312) 2-1

Za trgovskega učenca

se sprejme zdrav in krepek deček iz dobre rodbine, najmanj 14½ let star, z dobrimi spričevali, pri Francu Kartinu

(311) v Št. Juriju ob južni železnici. 2-1

Učenca

zdravega in krepkega, ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika in je poštena rodbine, sprejme takoj trgovec s špecarijskim blagom

Franc Pečnik v Celju.

Lepo posestvo

z dobro idočo gostilniško obrtjo tik premogokopa v Trbovljah, obstoječe iz 4 hiš s 30 stanovanji za rudarje, se takoj iz proste roke prodaja. Več pove lastnik

(301) 3-2

Dragotin Berger v Trbovljah.

Naprodaj

je popolna žaga za deske, peč in okviri za sušenje hmelja. — Vpraša naj se na (292) posestvu „Forsthoft“ pri Celju. 3-3

Novo opekarno

je zgradil in otvoril

v Št. Lenartu tik brežiškega kolodvora na lastnem posestvu

Janez Grobušek

posestnik in krčmar v Brežicah

ter tem potom opozarja in vladno vabi stavbene podjetnike, posestnike in posameznike k mnogobrojnim naročilom na opeko, ki so jo izvedenci spoznali za naj- (290) 3-2 boljšo v brežiškem okraju.

Postrežba točna!

Cene najnižje!

NAZNANILO!

Podpisana s tem slavnemu p. n. občinstvu in gospodom popotnikom najuljudneje naznanja, da je s 1. junijem t. l. prevzela znani

hotel „k jagnjetu“

v ZAGREBU, na vogalu Nikolčeve in Gajeva ulice, ki je popolnoma prenovljen ter ima sobe z najprimernejšim komfortom.

Za dosedanje naklonjenost in obisk v hotelu „Liebald“ se lepo zahvaljujem in obenem obljubljam, v sedanjem hotelu z izvrstno kuhinjo, najboljšim vinom ter budjeviškimi pivoma po zmerni ceni in najtočnejši postrežbi cenjenim gostom ustrezati.

Z velespoštovanjem udana

Doljan

prej hotel „Liebald“.

(284) 10-6

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žice za ograje, lito železo, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, vrabije in strojev; vsakovrstnih ponev, ključavničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnične, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrta itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žilindra, najboljše umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

Odgovorni urednik in izdajatelj Rudolf Libaneky.